

Sygn. akt VIII U 2466/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił, że U. C. pobrała nienależne świadczenie emerytalne S. S., za okres od 1.03.2018r. do 31.03.2018r. w kwocie 2016,84 zł. i zobowiązał ją do zwrotu pobranego świadczenia.

(decyzja k. 103/104 akt ZUS) .

Odwołanie od tej decyzji wniosła, w dniu 03 grudnia 2018r., U. C., podnosząc, że to ona sprawowała wyłączną opiekę nad S. S., utrzymując ją i ponosząc ogromne wydatki na lekarstwa, opiekę i żywienie, dlatego była przekonana, że jako osoba najbliższa dla zmarłej przysługuje jej ww. świadczenie. Pobraną kwotę przeznaczyła na pochówek oraz uregulowanie prywatnych zobowiązań zmarłej. Nie dysponuje już środkami z wypłaconego świadczenia. Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

(odwołanie k.3/4) .

Organ emerytalny wniosł o oddalenie odwołania.

(odpowiedź na odwołanie k. 8)

Rozpoznając odwołanie, Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

S. S., urodzona w dniu (...), zmarła w dniu **12 marca 2018r.** Była – siostrą babci U. C..

(okoliczności bezsporne)

U. C. pobrała w **dnium 16 marca 2018r.**, w placówce pocztowej świadczenie emerytalne, za miesiąc marzec 2018r., przysługujące – siostrze swojej babci - S. S., w kwocie 2016,84 zł.

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił, że U. C. pobrał nienależne świadczenie emerytalne S. S. za okres od 1.03.2018r. do 31.03.2018r. w kwocie 2016,84 zł. i zobowiązał do zwrotu nienależnie pobranej emerytury.

(decyzja k. 103/104 akt ZUS) .

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się na dokumentach załączonych do akt sprawy i akt emerytalnych. W aktach ZUS znajduje się potwierdzenie wypłaty emerytury, należnej S. S. przez U. C. z datą 16.03.2018.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z **treścią art. 138** Ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn. Zm)

- Osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

2. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

3. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się również świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu.

4. Nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem przychodów, o których mowa w art. 104 ust. 1, podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach - za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

6. Organ rentowy może odstąpić od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, zmniejszyć wysokość potrąceń, ustaloną ,zgodnie z art. 140 ust. 4 pkt 1, lub zawiesić dokonywanie tych potrąceń na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności.

Ponadto zgodnie z treścią **art. 136** w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny, uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Należy przyznać rację organowi rentowemu, iż w sprawie niniejszej, nie zostały spełnione przesłanki, wskazane w tym przepisie, od których uzależniona jest możliwość wypłaty, niezrealizowanego świadczenia emerytalno-rentowego, członkowi rodziny zmarłego.

Zgodnie z treścią, wskazanej normy prawnej, w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Ważąc relacje pokrewieństwa pomiędzy zmarłą, a wnioskodawczynią nie ulega wątpliwości, że U. C. mogłaby znaleźć się w kręgu osób uprawnionych do niezrealizowanego świadczenia, wyłącznie pod warunkiem ziszczenia się przesłanki w postaci pozostawania przez zmarłą na jej utrzymaniu.

Z dokonanych ustaleń wynika , że S. S. była siostrą babki - wnioskodawczyni. Nie jest ona, więc, z pewnością członkiem rodziny, uprawnionym do renty rodzinnej po zmarłej, zgodnie, bowiem **z art. 67 ust. 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS**, do renty rodzinnej mogą być uprawnieni wyłącznie: dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione; przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletniości wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej; małżonek; rodzice.

W zakresie wyjaśnienia, istotnej dla sprawy przesłanki, zastosowania **art. 136 ust. 1 ww. ustawy** należy wskazać na utrwalony w orzecznictwie pogląd, iż pojęcie "pozostawania na utrzymaniu" ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnienie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb osoby będącej na utrzymaniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 22 marca 2011 r., sygn. III AUa 2026/10). Za osoby pozostające na utrzymaniu innych członków rodziny w rozumieniu ww. przepisu uważa się osoby, które bądź to nie posiadają żadnych własnych świadczeń emerytalno-rentowych (gdyż dopiero wystąpiły z wnioskiem o nie), bądź też

pobierają wprawdzie takie świadczenia, ale w najniższej wysokości przewidzianej ustawą, a koszt zaspokajania ich usprawiedliwionych potrzeb jest znacznie wyższy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 11 lipca 2012 r., sygn. III AUa 516/12). Zatem, niezbędne jest istnienie silnej ekonomicznej zależności od osoby utrzymującej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 21 maja 2013 r., sygn. III AUa 20/13).

W ocenie Sądu, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, nie można uznać, że S. S. pozostawała na utrzymaniu U. C.. **Zmarła miała własne środki pieniężne - emeryturę i dodatek pielęgnacyjny, łącznie w kwocie 2016,84 zł.**

Wszystkie czynności, związane z opieką nad S. S. nie są jednak jednoznaczne z tym, że pozostawała ona na utrzymaniu wnioskodawczyni. Zdaniem Sądu, pomimo tego, że zmarła była niewątpliwie osobą schorowaną i wymagającą stałej pomocy i opieki, nie można przyjąć, że U. C. utrzymywał ją. Na zaspokojenie kosztów, związanych z utrzymaniem S. S. wystarczające były otrzymywane przez zmarłą świadczenia z organu emerytalnego. Z twierdzeń wnioskodawczyni można wywnioskować, iż łączyła ją ze zmarłą silna więź emocjonalna, jednak brak jest podstaw do uznania, iż przekładała się ona również na więź ekonomiczną. Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd uznał, iż w sprawie nie zachodzą przesłanki z art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, pozwalające na wypłatę U. C. niezrealizowanego świadczenia po zmarłej S. S. za marzec 2018 r.

Wobec **brakprzesłanek do wypłaty** – świadczenia zmarłej – dla wnioskodawczyni, Sąd, nie analizował przesłanek, wskazanych w cyt. art. 138 pkt 6 cyt. Ustawy.

Decyzja organu emerytalnego była prawidłowa, Sąd na podstawie art. 477 ze zn. 14 & 1 k.p.c orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć U. C.